

Predikan i Kindaholms församling 2014 av Tobias Bäckström

Den helige Mikael's dag

”Änglarna”

1 Mos 28:10-17

Upp 12:7-12

Joh 1:47-51

Ps: 304, 167, 246, 3

Jakob var på flykt. Han hade abrupt fått fly från sin bror Esau, han hade ju lurat och bedragit honom, först på förstfödsrätten och sen på välsignelsen. Trött och rädd efter dagens strapatser slår han läger på en lämplig plats, utan att märka vad det var för plats! Som han konstaterade på morgonen: ”Herren är på denna plats och jag visste det inte, här är himmelens port!” Ja, hur kan man lägga sig att sova i himlens port utan att märka någonting? Men det var ju faktiskt det som han gjorde.

Och då i drömmen fick ha se stegen, förbindelsen mellan himmel och jord, och Guds änglar som klättrade uppåt och nedåt. Herren stod framför honom, läser vi i dagens översättning. Men enligt grundtexten kan vi lika gärna översätta det som att Herren stod överst på stegen.

Hur tar vi oss då uppför stegen? Hur tar vi oss till Gud? Den helige Benedikts regel är den mest spridda klosterregel som använder sig just av Jakobs stege som metafor. Målet för Benedikts regel är att leva ett liv i Jesus efterföljd och komma närmare Gud. Och stegens olika stegpinnar är olika stadier för att komma närmare honom. Den första stegpinnen är lydnad, de andra Gudsfruktan, tålmod, bekännelsen, tystnad och så vidare. Benedikt beskriver för oss olika steg vi behöver ta för att komma fram till Gud.

Men stegpinnarna leder inte bara upp, de leder också ner. I Jakobs dröm stod alltså Gud överst, för att komma till honom var man tvungen att klättra upp. Men det var på Gt:s tid. Det som hänt sen dess är att Gud själv klättrat ner. I Jesus Kristus klev han ner på vår nivå och blev en av oss. Bara genom att själv klättra ner för stegen kan vi få hjälp att klättra upp.

Dagens evangelietext handlar om Jesus när han börjar kalla lärjungar. Han kallar oss människor tillbaka till Gud.

Och det handlar mycket om att *se* i dagens evangelium. Jesus *såg* Natanael komma och att det var en sann Israelit, utan svek. När Natanael frågade hur han kunde veta det, blev svaret: ”Jag *såg* dig under fikonsträdet. Natanael blev imponerad av denna förmåga till fjärrskådning och förstod genast att Jesus måste vara Israels kung, Guds son. Men som Jesus säger: större ting ska du *se*: Guds änglar ska stiga upp och stiga ner över Människosonen.

Seendet leder till tro, att se är att tro. För att Natanael ska tro lägger Jesus fram två tecken: ett mindre som han kan se och kontrollera där och då, och ett större tecken som ska ske i framtiden. Det förra får bevisa det senare. Att Jesus kunde se Natanael trots att de inte var i

närheten lockar fram Natanaels nyfikenhet och förundran på vem Jesus var och då lägger Jesus fram något ännu större: ”himlen ska vara öppen och Guds änglar ska komma över mig”. Kanske många av oss kan känna igenom oss i Natanael situation: vi har sett glimtar, annat något hos Jesus, men vi väntar på större saker.

Och vi kan se många fall där uppenbarelsen sker stegvis. När Jesus talar om Guds änglar som ska stiga upp och ner över honom är det berättelsen om Jakobs dröm i Betel han tänker på. Men någon stege talar han inte om, istället är det Jesus själv som är förbindelselänken mellan himmel och jord. Nu blir det alltså uppenbart vad Jakob egentligen drömde om: det var Jesus det handlade om.

På samma sätt sker det stegvis för Natanael: med det första tecknet förstår han att Jesus är Israels kung, så småningom ska han förstå att han är hela världens kung.

När Jakob skulle fortsätta sin vandring kallade han platsen Betel, Guds hus. Idag är kyrkan vårt Betel. I många kyrkor står det ”Här är himmelens port” ovanför ingången. Det gäller inte bara kyrkan som byggnad, utan också kyrkan som Kristi kropp som har som uppgift att förvalta nådemedlen: Ordet och sakramenten. Vi har fått detta i uppdrag från Jesus själv för att det ska led oss till honom.

När Jakob vaknade var det med en helt annan känsla än när han gick och lade sig. Jag föreställer mig att han måste känt sig jagad när han gick och lade sig. Men när han vaknar efter drömmen inviger han platsen: smörjer stenen som vilat sitt huvud på och ger platsen namnet Betel. ”Herren är sannerligen på denna plats och jag visste det inte.”

Det kanske är så att det finns många heliga platser utan att man ser det. Om Gud kan använda en stenig halvöken som himmelens port, vad skulle han då inte kunna använda. Vi behöver öppna våra ögon, öppna oss för Guds osynliga värld, vi kan ju ha änglar omkring oss utan att veta om det.

När vi ska ta emot nattvarden är det två saker. Dels vin och bröd. Det som vi kan se. Men det osynliga är att det också är Kristi kropp och blod. Vi tar emot Kristus själv, han är närvarande i nattvarden, på denna plats, han som är förbindelselänken mellan himmel och jord.